

MAI VILÁG

Cluj-Kolozsvár, 1928.

POLITIKAI NAPILAP

Kedd, november 6.

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Str. Bob (volt Kismester u.)
Nr. 2. Szerkesztőség délelőtti
12 óráig Strada Regina Ma-
ria (v. Deák Ferenc u.) No. 36
szám. Telefon: Nappal 603,
és 194. — Előfizetési ár:
egész évre 750 lej, félre 380
lej, negyedévre 200 lej és egy
hónapra 70 lej. Külföldre
ezeknek az áraknak kétszerese
Hirdetések tarifa szerint. —
Apróhirdetés egy sor 2 lej.

IZGALMAS POLITIKAI VASÁRNAP

A régens tanács befejezte a pártvezérek meg- hallgatását és Titulescu hazaérkezéséig felfüggesztette a döntést

A válság kulisszatitkai — Maniu-kormányt, Presan-féle választási kormányt, vagy Titulescu-féle kölcsönkormányt kombinálnak Politikai gyűlések országszerte

(Bukarest) Szombaton délután Bratianu Vintila miniszterelnök bejelentette a többség értekezletén, hogy a kormány, miután októberben is kísérletet tett a nemzeti parasztpárttal való megegyezésre, kénytelen eltávozni. A külföldi pénzeszoportok ugyanis Maniu ellenjegyzése nélkül nem adják meg a kölcsönt, mert Maniu bejelentette, hogy nem ismeri el a liberális kormány jogosultságát a kölcsön felvételére és nem fogja megfizetni az általuk felvett kölcsönt, ha kormányra kerül. A miniszterelnök még arra kérte párttársait, hogy minden erővel akadályozzák meg a nemzeti parasztpárt kormányra jutását.

Az októberi békekísérlet

A Mai Világ annak idején teljesen megbízható forrás alapján beszámolt a nagy titokban végbe ment októberi tárgyalásokról. Amikor a miniszterelnök külföldi kiküldöttei jelentették, hogy Maniu zsírója nélkül nem remélhető a nyáron elvben megadott kölcsön perfektuálása, megbeszélésre hívta a kormány vezető tagjait. Ezek közül Duca belügyminiszter és párttársai voltak azon az állásponton, hogy át kell adni a kormányt Maniunak.

Duca ezt mondotta az értekezleten: — Könnyű az olyan profétának, akinek sohasem kell csodát tennie. Jöjjön Maniu és tegyen csodát.

A kormány számos tagja fejtegette utána, hogy hiba volt egy év-tizeden át akadályozni a nemzeti parasztpárt kormányra jutását, ami főként az elhunyt Constantinescu műve volt. Bratianu Vintila miniszterelnök e véleményekkel szemben megmaradt intrazigens álláspontja mellett s legfeljebb arra volt hajlandó, hogy újabb ajánlatot tegyen a nemzeti parasztpártnak.

Mit tartalmazott az ajánlat.

Az ajánlatot Duca belügyminiszter adta át Popovici Mihálynak és az a következőképpen hangzott:

A liberális kormány hajlandó zárt határidőn belül kormányra engedni a nemzeti parasztpártot, ha az előzetes hozzájárulását adja a kölcsönszerződéshez, a budget meg-

szavazásához, a választói törvény módosításához és kormányába felveszi a következő politikusokat:

Hadügy: Presan tábornok, belügy: Titulescu, pénzügy: Stirbey herceg. Maniu hajlandó lett volna az ajánlat elfogadására, az utolsó pont kivételével. Stirbey hercegen át ugyanis Bratianu Vintila befolyásolásától tartott. A tárgyalások ezen a ponton megakadtak.

Következett a külföldi bankárok

Titulescu a népszövetségi kölcsönt jelenti

A válság megoldása körüli tárgyalásokban Titulescu személye került előtérbe. Bukarestben valószínűnek tartják, hogy most Titulescu átmeneti kormánya következik, amely perfektuálja a kölcsönt. Utána pedig Maniu következik. Titulescu kezdetlől fogva azon a véleményen volt, hogy nem bankároktól, hanem a Népszövetségtől kell kölcsönt szerezni, amely sokkal kedvezőbb feltételek mellett garantált volna kölcsönt. Bratianu Vintila szerint azonban egy győztes ország nemzeti önérzete nem engedheti meg, hogy a népszövetség ellenőrzése alá helyezze pénzügyeit.

Titulescu változatlanul a népszövetségi kölcsön mellett van, amely most már nehezebben menne, mint-hogy a külföldi bankárok a lejkö-

rezerváltása, amely maga után vonta, hogy a régens tanács a belpolitikai feszültség levezetését elemi szükségnek tekintette és nemzeti kormány alakítását írta elő.

Bratianu Vintila, miután a nemzeti parasztpárt hozzájárulását nem kaphatta volna meg, a többi politikai alakulatok koalíciója pedig elégtelennek bizonyult, beadta lemondását.

csönt nagy üzletnek tekintik és nem könnyen engedik ki a kezükből.

A vasárnapi audenciák után

Vasárnap Averescu, Maniu, Iorga, Lupu jelentek meg egymásután a régens tanács előtt.

A helyzet megoldására következő komoly lehetőségek állnak fenn:

1. Presan-Stirbey-féle választási kormány, amely csupán a választásokat vezetné le.

2. Titulescu-féle átmeneti kormány, az összes pártok részvételével, amely perfektuálná a kölcsönt.

3. Maniu-kormány, néhány nem politikus markáns egyéniség bevonásával.

Averescu egy Iorga-Lupu kombinációval kísérletezik, de ennek nincs a beavatottak szerint esélye.

Ötven község népe jelent meg a nemzeti-parasztpárt élesdi és boródi zászlószentelési ünnepségein

(Élesd) A nemzeti parasztpárt biharmegyei szervezete vasárnap ötven körösmenti község zászlóját szenteltette fel ünnepélyes keretek között. Délelőtt Élesden, délután pedig Boródon gyűltek össze a falvak lakói, kik katonás sorrendben zászlók alatt vonultak fel. Az élesdi, mint a boródi gyűlést Dr. Lázár Aurél, a párt biharmegyei szervezete elnöke nyitotta meg és a gyűlések szónokai Gheorghe Crisan a nemzeti parasztpárt vezértitkára, Dr. Roxin Theodor, a megyei szervezet alelnöke, Dr. Tilea Viorel, a Chematisták vezetője, Dr.

Egri Gergely, váradli volt polgármester, Dr. Popa Teodor voltak. A zászlószentelést Pop Virgil morlakai lelkész végezte, aki negyven falusi pártszervezet zászlóját szentelte fel Élesden és Boródon. A zászlószentelési ünnepélynek különös fontosságot adott, hogy a kormány lemondása óta az az első nagyobb ellenzéki gyűlés, hol a kormány távozásáról számoltak be.

Az elhangzott beszédek fontos kijelentéseket tartalmaztak a kisebbségekre vonatkozólag is. Az összes szónokok hangoztatták, hogy

az országkisebbségi polgáraival békében kell élni és

az 1918. decemberi gyulafehérvári határozatokat szószerint életbe kell léptetni és alkotmányba iktatni.

A szónokok ismertették a politikai helyzetet és figyelmeztették a népet, hogy az esetben ha Maniu kormány alakul,

egyik napról a másikra nem fog megváltozni a helyzet, hanem évek munkájára van szükség, amíg a közállapotokban lényegesen érezhető javulás állhat be.

Ugy Élesden, mint Boródon, a beszédek befejezése után Pop Virgil lelkész feleskette a zászlószentelésre egybesereglett népet, hogy az országot megvédi mindenki ellen, aki törvénytelenégeket akar elkövetni és nem fogják tovább eltűrni, hogy bárkivel is igazságtalanság történjen. A falvak lakossága a zászlószentelési ünnepélyek befejeztével a legnagyobb rendben vonult haza.

Mára Kolozsvárra hívták a vidék lakosságát

(Kolozsvár) A kormányválság hírére vasárnap reggel már nagy tömegek özönlöttek a falvakból Kolozsvárra. A nemzeti parasztpárt Regina Maria-utcában levő pártklubja előtt vasárnap délelőtt 11 órakor különböző falvak képviselői a nemzeti trikoltól lengetve órákon keresztül tüntettek.

A „Patria” szerkesztőségének balkonjáról a párt kolozsvári organizációjának vezetői lelkes hangon beszédeket tartottak a tömegnek, amely délután két órakor a legnagyobb rendben szerteoszlott.

A nemzeti parasztpárt ma mindenütt gyűléseket tart

Maniu Gyula a liberálisok kormány távozásának nyilvánosságra hoztala után kijelentette, hogy a párt teljes eréllyel tovább folytatja kampányát.

A direktívákat ebben az értelemben adták meg a különböző köz-

pontoknak, ahonnan széleskörű mozgalom indult meg a néptömegek megmozdítására.

Kolozsvárról, vasárnap este több vezetőférfi autókkal bejárta a környékbeli falvakat, ahol a lakosságnak meghagyták, hogy

minél nagyobb számban jelenjenek meg a ma délelőtt tartandó tüntető felvonulásokon.

Vasárnap Kolozsmegyét a nemzeti parasztpárt bizalmi emberei járták be és a falvakban röpcédulákat osztogattak szét, amelyben hétfőre, Kolozsvárra hívták össze a falvak népét.

A felhívás szerint

mindenki hozzon magával néhány napra való élelmet,

hogy addig Kolozsváron maradhason a tömeg, amíg Maniu-kormány alakul.

A szocialdemokrata pártvezetőség rendkívüli ülése

A szocialdemokrata párt erdélyi tartományi pártvezetősége tegnap táviratot kapott Bukarestből, az országos pártvezetőségtől, hogy ez hétfőn rendkívüli ülést tart, amelyen a párt további magatartását fogják megtárgyalni.

Az erdélyi tartományi pártvezetőség vasárnap este értekezletet tartott, amelyen Dr. Lucian Sándor városi tanácsost és Jumanca Jó-

zsefet bízták meg, hogy az erdélyi pártvezetőség álláspontját képviselje.

A liberálisok kolozsvári pártklubjában

A liberális párt kolozsvári pártklubjában tegnap délután gyűlés volt, amelyen bukaresti direktívák alapján megbeszélték a politikai helyzetet.

A kormánypárt, kolozsvári körében a kormány távozását, illetve lemondását nem tartják rendkívüli eseménynek, hanem egy olyan aktusnak minősítik, amely elsősorban a káros hatású ellenzéki akciók letörésére szolgál.

A Mai Világ munkatársa beszélgetést folytatott a liberális párt egyik helyi vezetőjével, aki az alábbiakban összegezte a párt álláspontját.

— A liberális kormány távozása után igen sok nehézségbe ütközik koncentrációs kormány alakítása. A liberális párt többsége örömmel fogadná,

ha a régenstanács Maniu Gyulának adna megbízást nemzeti parasztpárti kormány alakítására, mert ez a sorozatos kampányokat lefolytató párt megbízhatná, hogy mit tud és mit nem tud megvalósítani abból, amit évek óta ígér.

A magyar párt és a kormányválság

A magyar pártban rezerváltan fogadták a kormányválság hírére. A pártvezetőség többsége évek óta nagy idegenkedéssel nézi a nemzeti parasztpártot, mert attól tart, hogy az igen radikális reformokat hozza. Sándor József hívei viszont igazolva látják eddigi magatartásukat.

Az általános vélemény az, hogy amennyiben Maniu-kormány következne, úgy az Erdélyi Néppártnak vannak esélyei, mert ez a párt kezdettől fogva benső kapcsolatban állott a nemzeti parasztpárttal.

A válság legújabb hírei

(Bukarest) Hétfőn délelőtt jelentik telefonon:

Lupu azt ajánlotta a régenstanácsnak, hogy Maniut nevezzék ki miniszterelnöknek s ő a jelenlegi parlamenttel szavaztassa meg a kölcsönt és a költségvetést, aztán Maniu vezesse le az új választásokat.

Azt a hírt, hogy Maniu kinevezése esetén a liberális párt nem vesz részt a választásokon, Bratiannu Vintila megcáfolta.

Sucu (Lupu-párti) ma átlépett a nemzeti parasztpártba.

Titulescu ma délelőtt 11 órakor elindult Londonból és szerdán érkezik Bukarestbe.

Azt a hírt, hogy Iorga, Avarescu és Lupu megegyezést kötöttek, megcáfolták.

Averescu tegnap közölte hűvel, hogy kevés esélye van a kormányrajutásra, bár Iorgával mindenben megegyezett.

A Magyar Néppárt akcióba lépett Székelyudvarhelyen

A Magyar Párt heves ellenakciója nem sikerült

(Székelyudvarhely) A magyar párt nagygyűlése után három hétre a magyar néppárt udvarhelymegyei tagozata is összehívta a maga népgyűlését. A magyar párt rendkívül nagy ellenakciót fejtett ki a gyűlés ellen, röpcédulát adott ki, amelyben népbolondítóknak nevezi a néppártiakat, papok a szöszékről prédikáltak, kurátorok házról-házra járva terjesztettek hazaárulási vádakot a néppárt ellen. A gyűlést megelőző két napon autók jártak be a székely falvakat, lebeszélendő őket a gyűlésen való részvételről, vasárnap pedig a magyar párti megbízottak elállították az Udvarhelyre vezető utakat és azt híresztelték, hogy a gyűlésen véres verekezés lesz.

Délelőtt kilenc órára két autóbuszszal negyven híres verekedő lövétei székelyt hoztak, napidíjjal és kosztal. Felvonult Dániel Áron is husz verekedővel, de Hindlédér Felsz Ákos vezetésével a magyarpárti vezetőség is megjelent.

Ez a hetven-nyolcvan ember állandó közbeszólásokkal próbálta zavarni a rendkívül lelkes hangulatban lefolyt gyűlést, amely a színültig megtelt hatalmas teremben folyt le. A kísérlet azonban nem sikerült, s a zavargók lassan visszavonultak és elhagyták a termet.

A gyűlés lefolyása

Dr. Réthy Imre tanár, tagozati elnök beszéde után dr. Kecskeméty István elnök fejtette ki a magyar néppárt programját, amelynek demokratának, minden más párttól függetlennek és minden népréteget összefoglalónak kell lennie.

Utána Tornya Gyula dr., volt szenátor, egyfelől a liberális kormányt, másfelől a magyar pártot támadta. A magyarság felé — mondotta — vitézkötéses nadrágot húzott a magyar párt, a kormány felé pedig adta a jó fiut és kilincselte apró előnyökért. A parlamenti csoportban is mindössze egy képviselő és egy szenátor bírja a román nyelvet.

Tornya után Donáth László református lelkész fejtegette, hogy magyarságon belül megértésnek kell honolnia a

különböző irányok között.

Deutscher Géza dr. főtitkár fejtette ki ezután, hogy a magyar párt a régi kalotaszegi néppárt programján épült fel, de érzéketlennek mutatkozott a magyarság törekvéseivel szemben.

Kós Károly az iskolapolitikáról

Kós Károly mutatott rá ezután nagy érdeklődés mellett az iskolapolitika hibáira. A magyar felekezetek által, valamint az állam által fenntartott magyar elemi iskolák nem abból a szempont-

ból vannak elhelyezve, hogy mindenüvé jusson legalább egy-egy magyar iskola. Egy helyen három is működik, másutt egy sincs.

Mialatt tizennégy teljesen kiépített liceumunk van, azalatt egyetlen ipari és mezőgazdasági szakiskolánk sincs, ezért az egyetemeken tolongó ifjúságunk nem fog tudni elhelyezkedni, és földmivelésünk és iparunk színvonala le fog süllyedni.

Kifejti végül, hogy amennyiben a három magyar egyház a maga külön érdekeit és ambícióit alá tudná és alá

SELECT MOZGÓ

Premier! Premier!

SONG

Monopol Monopol
Dorianfilm Dorianfilm

(Piszkos pénz) megrázó dráma, főszerepben:

ANA MAI WONG

URANIA

Közkívánatra ma és holnap

BRIGITTA HELM

V é r k r i z i s e

társadalmi drámában Monopol concordia film.

HÖLGYEIM!

Megérkeztek a legújabb velur, bársony és filccel kombinált modellujdonságok feltűnő reklámárban a

Moskovits-kalapszalomba

CLUJ, REG. FERDINAND 3. (AZ UDVARBAN)

akarná rendelni az egységes magyarság érdekeinek, akkor a mai erőnkkel is, népünk újabb ezirányú megterhelése nélkül is, hogyan lehet és kell iskola, illetve oktatáspolitikánkat átalakítani.

Dr. Réthy Imre után Hajdo Márton nyugalmazott magyar csendőrszázados, kisbirtokos beszélt az uzsora ellen, felolvasták Zetelaka község memorandumát és elfogadták a

határozati javaslatot.

A javaslat megállapítja, hogy az eddigi sérelmi politika alkalmatlan volt a magyarság nemzeti, kulturális és gazdasági javainak megmentésére. A magyar néppárt az áldozatos munkára kész magyar öntudatot akarja feléleszteni a siralmasan meddő sérelmi politika helyett, ápolni a sorsközösség gondolatát a magyar, román és szász nép között, küzdeni a szabadságért és tisztelni azt, saját népeletünkön belül, megteremtteni az igazi magyar egységet, amelyet a néprétegek összefogása jelent.

A javaslat ezután örömet fejezi ki a liberális kormány távozásáért, fölött és tiszta választásokból kikerülő új kormánytól várja az eddigi elnyomó kisebbségi politika megváltoztatását is.

Kecskeméthy István dr. záróbeszéde után déli fél 2 órakor rendkívül lelkes hangulatban ért véget a gyűlés, amely elé a román politikai körök is a legnagyobb várakozással tekintettek.

Különösen a nemzeti parasztpárti vezetősége informáltatta magát állandóan a gyűlés lefolyásáról.

Borzalmas méretű vasuti katasztrófát háritottak el a véresemlékezetű Reccea-állomás közelében

(Bukarest) Alig temették el a nagy régi vasuti katasztrófa áldozatait és máris olyan borzalmas méretű vasuti katasztrófa elhárításáról érkezik jelentés, amelynek lehetősége komolyan megingatja az ország minden utazó polgárának a vasutba helyezett bizalmát.

A véletlenül elhárított vasuti katasztrófáról az alábbi jelentésünk számol be:

A Temesvár—Bukarest között közlekedő Simplon, tehát ugyanaz a vonal, amellyel a hatalmas katasztrófa néhány nappal ezelőtt történt, Reccea állomástól nem messze levő Sinestiben keresztezi a Craiovába menő sezmély-vonatot.

Szombatról vasárnapra virradólag a szolgálatos váltóór, akinek a személyvonatot a második vágányra kellett volna irányítania,

tévedésből az elsőre állította be, ahol pár perc múlva a Simplonnak kellett volna átrobognia.

A cariovai személymozdony vezetője azonban észrevette a tévedést és a pályatest elején lefékezte a vonatot. Azonnal nekiláttak a hiba kijavításának. Másfélpár perc múlva berobogott a Simplon.

pont abban a pillanatban, amikor a személyvonat utolsó előtti kocsija is elhagyta a váltót.

A szerencsétlenség elhárítása annak köszönhető, hogy a Simplon két perccel később és így a személyvonat idejében lemehetett a pályatestről. Az állomás személyzetét kisebb büntetéssel sújtották.

Sportember Ön?

Akkor bizonyára legjobb klubtársa a budapesti

NEMZETI SPORT

Hétköznap 6 lej, hétfőn 15 lej

Hirdessen a Mai Világ-ban

Izléstelen házak tömege botránkoztatja meg a kolozsvári polgárokat

Senki sincs, aki ellenőrizné, hogy az építkezésnél betartják-e a jóízű törvényeit

(Kolozsvár) Valamikor, az elmúlt jó békeidőben létezett Kolozsvárt egy szépészeti egyesület, amelynek működése abban merült ki, hogy felülvizsgálta az építészeti hivatalhoz benyújtott építési engedélykérekeket. Az egyesület átvizsgálta az építkező által benyújtott tervet, különösen akkor, ha belvárosi házról volt szó és az esetben, ha az építkező által benyújtott háztervek nem vallottak valami különös jóízűsre, addig nem kapott az illető építési engedélyt, amíg megfelelően nem módosította az építési tervet.

A szépészeti egyesület az impériumválasztás után, beszüntette működését, pedig nagy szükség lenne rá Kolozsvárt, hol nap-nap után a belváros területén annyi izléstelen házátalakítás történik. Ezek az átalakítások a legtöbb esetben megváltoztatják a házak eredeti jellegét és izléstelenségükkel károsítják a többi házak harmóniáját.

Megtörtént, hogy egyik főúcai háztulajdonos házára egy tornyot huza- tott, amely izléstelen formájáról már messziről kéri.

Ha a szépészeti bizottságot megint megalakítaná a városi tanács, a hasonló eseteket el lehetne kerülni és a jóízű polgárok tömege nap-nap után nem lenne kénytelen megbotránkoztatni a sorozatos izléstelenségeken.

ANYATEJ — NAGYBAN ÉS KICSINYBEN

Detroitban, az Egyesült-Államokban már tíz esztendeje kereskednek az anyatejjel. Vannak anyatej-eszmék, ahol csak anyatejet mérnek ki. Azok az anyák, akiknek sok tejük van, elmennek a gyűjtőhelyre s tulajdon kezükkel, vagy villamos szivattyúval befe- jik tejüket nagy tálakba. Ezeket az anyákat előzőleg orvosilag meg- vizsgálják, (Wassermann-reakciót végeznek rajtuk s ha mentesek be- tegségtől és teljesen tiszták úgy személyüket, mint házukat illető- leg, valamint gyermekeik is mind egészségesek, akkor elfogadják te- jüket. De közben állandó orvosi felügyelet alatt állanak, naponta hőmérőzik őket, megvizsgálják tor- kukat. Tejüket hetente vegyi víz- sálatnak vetik alá. Az anyatejet az Egyesült-Államok jól fizetik. Egy unciajért tíz cent jár, ha ott- hon veszik, ha pedig az anya a gyűjtőközpontba hozza, tízenöt- centet kap érte. Ilyen módon sok amerikai anya van, aki havonta kétszázötven dollárt keres a tejé- vel. Akadnak olyanok, akik egy évben háromezeröttszáz dollárt ke- resnek. Az anyatejet különböző á- raikon árúsítják, aszerint, hogy a- nevők milyen tehetősek. A gazda- gabbak unciajért harminc centet, a nagyon szegények ingyen kapják. De ha harminc centet is fizetnek egy uncia anyatejért, akkor is job- ban jönnek, ki a családok, mintha- lajkát fogadnak.

Hölgyek figyelmébe !!

Fülcseppek a legújabb, a legolcsóbban a

CARMEN

kalapszalokban Cluj, Calea Victoriei 4., alakítás, formá- lás 48 óra alatt.

Világkörüli ultra induit alopott motorbiciklin a magyar tehénpásztor és a román kanász

A kolozsvári rendőrség szakította félbe a szépen induló karriert

(Kolozsvár) A rendőrség motor- bicikli lopásért letartóztatta Czi- nege Ádám és Spritu Albert pász- torokat.

A két motorbicikli tolvaj Pitu kapitány, Pillangó telep gazdasá- gában volt alkalmazva és a mezőn, csordaózás közben sokszor eláb- rándoztak, hogy jó volna vagyont és dícsőséget szerezni. Czinege, aki tehénpásztor volt, ezermesteri haj- lamokkal rendelkezett és hogy, hogy nem, megtanulta a motorbi- cikli kezelési módját.

Egy este a két pásztor hazafelé menet megpillantott a Méhes-ucca 18 számú ház előtt egy motorbicik- lit és a két fantosza agyában rögtön megvillant a terv: világkö- rüli ultra kell menni motorbiciklin. Miután motorbiciklihez másképen nem bírtak volna hozzájutni, elha- tározták, hogy lopnak egy gépet.

Másnap este megint ott látták a motorbiciklit a Méhes-ucca 18. számú ház előtt, amelynek Koro- bán György a tulajdonosa. A két pásztor elhatározta, hogy a bicik- lit mindenáron ellopja és mivel jó- zan állapotban nem volt hozzá elég bátorságuk, a lopás elköve- tése előtt alaposan bepálinkáltak. A két szegény pásztor egy óvat- lan pillanatban felkapaszkodott a

motorbiciklire, Czinege Ádám meg- indította a motort és a bicikli el- indult a világ körüli körútra, a mely a kardosfalvi vámgig tartott.

A kardosfalvi vámnál a két da- loló parasztruhás motorbiciklista feltűnt a rendőrnök és igazoltatta őket. A világkörüli utnak befeleg- zett és a két pásztor a géphez bi- lineselve a központi rendőrségre cipelte gyalogosan a motorbiciklit.

A rendőrségen bekövetkezett a nagy kijózanodás és ma reggel a két ambiciózus pásztor a nagy ter- vekkel bevonult a kolozsvári ügyészség fogházába.

A postaforgalom rendbehozása helyett nyelvrendeletekkel kísérletezik a postavezérigazgatóság

(Kolozsvár) A posta vezérigazgató- sága újabb körrendeletet küldött az összes postahivatalokhoz, amely sze- rint a hivatalnokok a felekkel csak ro- mánul beszélhetnek. Minden más nyelv tilos.

A körrendeletet aláírták tudomásul vétel miatt az összes tisztviselőkkel és szigorú pénzbüntetést helyeztek kilá- tátsba azon tisztviselők számára, akik a rendeletet áthágják.

Miután itt rólunk, közönségről is szó van, abszurdumnak találjuk, hogy a posta, amely tulajdonképpen kereskedel- mi vállalat s a közönség pénzén an- nak közszolgálatára létesült, nyelv- rendeleteket adjon ki és előírja azt,

hogy üzletfelei milyen nyelven érint- kezzenek.

A postának lenne ezer más teendő- je, például a telefon- és a táviróvona- lak rendbehozása, a csomag, pénzes- utalvány és a levélforgalom megjaví- tása, de a vezérigazgatóság ezzel nem törődik, mert a főcél az, hogy a felek- kel az állam nyelvén érintkezzenek a tisztviselők. Elvégre nem mehetünk a postára tolmáccsal, ha levelet akarunk feladni.

Amig azonban a posta a felemelt postai díjszabás mellett is gyatrán szol- gálja ki a közönséget, addig csak a kö- zönségnek lehetnek pretenciói a postá- val szemben és semmiesetre sem meg- fordítva.

Az Antarktusra indul Byrd kapitány repülőexpedíciója, amely az Északi sarké- nál is nagyobb veszedelmeknek néz elébe

(Páris) Az Északi Sark meghódítása után most már a Föld tengelyének el- lentétes déli pólusa, az Antarktis ke- rül sorra. Hatalmas, ma még igen kevésbé ismert szárazföld a Déli Sark vidéke, területe 11 millió négyzetkiló- méter, tehát nagyobb, mint egész Eu- rópa. Óriási jégbarrikád védi minden oldalról ezt a roppant kontinenst s bár azt többször áttörték már a kutatók, sőt Amundsen 1912-ben magát a Déli Sarkot is elérte, mindmáig fehér folt a Globuszon. Ezt a fehér foltot akarja eltüntetni az a három expedíció, mely most repülőgépen indul az Antarktis meghódítására.

A három vállalkozás közül Byrd ka- pitányé a legnagyobb és a legjobban felszerelt. Hajóval megy a sarki jég határáig

s 55 embert. — köztük 10 tudóst — két-három repülőgépet, egy motoros szánt és 75 szánkavon- tató kutyát visz magával.

Kisebb előkészítő repülő-expedíciókkal 100 km.-ként élelmiszerállomásokat fog létesíteni, a „bázishálózat” kiépí- tése után pedig magára a Sarkra rep- ül. Ott két napig fog tartózkodni s ez idő alatt tudományos megfigyeléseket fog végezni. Ha a viszonyok kedvező- ek, tulrepül a sarkon és felkutatja,

felméri a kontinens ma még is- meretlen részeit és körvonalait.

Ettől az utjától reméli Byrd megold- hatni azt a régen vajudó kérdést, hogy az antarktikus szárazföld egységes kontinens-e vagy két nagy szigetből

áll. Tervének kivételére másfél eszten- dőt szán.

Wilkins kapitány, a második expe- díció vezére, is földrajzi kutatásokra indul a Déli Sarkvidéken. 2000—2500 km.-es légi utat akar vízi repülő- gépén az új kontinens partjai mentén megtenni. A start januárban lesz. A harmadik expedíciót Jeffery parancs- nok és három délsarki kutató: dr. Douglas, dr. Mackin és J. W. S. Mar szervezik s mintegy kiegészítik vele Wilkins és Byrd vállalkozásait. Egy nagy szárazföldi és egy kisebb vízi- repülőgéppel indulnak utjukra.

E vállalkozóknak nagyobb esélyük lehet a sikerre, mint elődeiknek, mert a technika legújabb és leghatalmasabb fegyvereivel szállnak harcba az Isme- retlen ellen. A repülőgép néhány óra alatt akadálytalanul suhan át oly te- rületek felett, melyek bejárásához a régi sarkkutatóknak gyalog vagy ku- tyaszánokkal hetekre, sőt hónapokra volt szükségük. Mindamellét

nagy veszedelmek fenyegetik a bátor vállalkozókat.

A Déli Sarkvidéken oly szörnyű orká- nok dühöngenek, melyek mellett az Északi Sark viharai eltörpülnek. Az időjárási jelentésnek nem sok hasznát veszik a repülők, ezen a meteorológiai- lag is ismeretlen vidéken. A leggondo- sabb előkészület ellenére is megese- tik, hogy vihar, köd lepi meg őket ut- közben s akkor le kell szállniuk vala- hol bent, ez Európánál is nagyobb kontinens belsejében, mely

A mesterséges hang- szalag

Dr. Mackentz angol orvos készülé- ket talált fel, melyet gégeoperáció foly- tán hangszalagjukat vesztett emberek visszanyerték beszélőképességüket. A sipalaku készülékből gummicső vezet a gégebe furt lyukba, a készülék felső részén lévő rövid csövet pedig szájá- ban tartja a beszélő. Magában a ké- szülékben vékony gumminembrán van, melyet a kitóduló levegő meg- rezget, amire az, a száj, a gége és az orr rezonáló üregeinek segítségével létrehozza a kívánt hangokat, tehát hangszalag gyanánt működik. Az ér- dekes műszerrel most folynak a ki- sérletek.

az északi sarkvidéknél is sivá- rabb elhagyatottabb

s csak partjain találni állatokat. Az ilyen kényszerleszállás tehát okvetle- nül a repülők halálát jelentené. Telje- sen szélesedő területek mellett isme- retlen vidékek létezhetnek, melyeken heves orkárok dühöngenek. Noha a hőmérséklet nem alacsonyabb, mint az Északi Sarkon, a csaknem állandó, erős szél miatt csipősebb itt a hideg. Gyakran sűrű köd teszi lehetetlenné a tájékozódást. Mindezek folytán attól kell tartanunk, hogy az Antarktis meghódítása még sok véréldozatába kerül majd az emberiségnek.

A marosvásárhelyi temetőben a végzet emléket állított egy világhír felé indult erdélyi művész-zseninek

Felavatták a bodoni művészpap siremlékét Egy martyr-élet tragédiája — Metz és Vecelka dalai

(Marosvásárhely) Halottak napján minden temető meglevenedik. Az élők hódolnak a nagy fejedeleim, a Halál trónusa előtt. Az idén különösen szép volt a szertartás. Az őszi napsütés aranybaldachint font az utvonat mentén húzódó fák sárga koronájából.

A marosvásárhelyi református temetőben járunk. A sírok nem látszanak ki a virágterítőből. Mintha krizantém-szüret lenne. Mindenki ünneplőben. Akinek nincsen halottja, annak is van egy szál virága — a hősök sírhalmára. Magyar, német, román szó kavarog és olvad össze a kegyelet mesgyén, ahogy az idők folyamán egymásba házasodtak katolikus, református, zsidó és román családok ifjai, lányai. Itt el van intézve a sokat vitatott kultúr-szint, a demokrácia és a faji elmélet. Meg van oldva az impérium és hegemonia kérdése.

A népdalköltészet uttörői

Itt nyugszik például az öreg Vecelka Antal, akinek a bölcsőjét valahol Csehországban ringatták, mint katonakormányos került évtizedek előtt a székesfővárosba, megtanulta a nyelvet, megkedvelte a magyar muzsikát s az első volt, aki a népdalköltészet kultúrára dalárdát szervezett. Számos pályamunkája nyert díjat és dicséretet és él ma is közzsájon. A hálás utódok pedig kegyelettel állják körül Vecelka sírhantját, ahol szívbemarkoló bánattal bug fel a gyászdal:

— Miért olyan borus a kebel?...
Másik halottja a magyar dalköltészetnek: Metz Albert, a marosvásárhelyi zeneiskola volt igazgatója. A budapesti magyar királyi operának volt a korrepetitora. Egyik dalművét sikerrel adták elő az ópera színpadán. Számos szimfoniának, zenepedagógiai műnek volt a pályakoszorúzott szerzője. A kegyelet díszes emlékművet állított a közkedvelt muzikus hallhatatlanságának, akit minden évben felkeresnek dalostársai, akiknek élete végéig karnagya és vezére volt.

Derékba törött világkarrier

A budapesti zeneakadémiának volt tüneményes tehetségű növendéke négy évtized előtt Király Béla teológus. A papi palástot fel is cserélte a hangverseny pódiummal, ahol ragyogó sikerei voltak a múlt század utolsó két évtizedében. Hegedült Londonban és Párisban. Troféjai között ott van az angol király koszorúja s a köztársasági elnök elismerő levele. Itt kapta Sauret híres hegedűcsináló utján azt a mesterhegedűt, amely tragikus sorsu hitvesének ma már egyetlen vagyonemléke.

Ugyyszólván indulása első lépésénél elakadt. A gyilkoló tuberkulózis támadt orozva szervezetére s verte ki kezéből a világhír felé vivő hegedűt. Hazajött pátriájába, ahol a bodoni református egyháznak lett kedvelt, becsült, rajongásig szeretett lelképászlója. A hegedűje elárvult és feledés némitotta el a drága hurókat. Minden jövedelmét kis paróchiájának, gyógykezelésére nyelte el.

Rövid ideig a remény éltette, hogy leánygyermek, Margitka, aki a marosvásárhelyi zeneiskolának volt tehetséges növendéke, befutja azt a pályát, a mit tragikus sorsu apja abbahagyni volt kénytelen. Ámde a különös zenei talentummal együtt a leányka örökölte atyjától a szervezetét őröl súlyos kórt: a tuberkulózist is. Ebbe a subtilis lelkületű Király Béla belepusztult.

Egy anya kálváriája

A költő-pap özvegye tekintélyes, vagyonnak volt a birtokosa. Heroikus erőfeszítéssel igyekezett legalább a gyermekeket megmenteni az élethez. Sorra járta az orvosokat és üdülőhelyeket, egymásután adta el a parcellákat, földet, szőlőt, ingóságokat. Hiába. Az imádott gyermek, az apai zseninek a letéteményese, a művészlelkületű Margitka életének 16. tavaszán meghalt.

Hogy eltemethessék, a szerencsétlen anva a zongorát adta el, csak hogy tisztességes búcsút rendezzen gyermekének. A kiállott megpróbáltatások azonban annyira megrendítették a mártír

életet szenvedett asszony idegzetét, hogy elborult aggyal évekig nem tudta mi történik körülötte. Mikor magához tért, a boldog kis családi fészék egy feldult hajlék üres emléke volt csupán.

— Egyetlen cél maradt még részemre az életben, — zokogja az általa emelt siremlék avatási ünnepén — megépíteni szeretteim számára azt a sírt, mely az én porhüvelyemet is takarni fogja.

Most áll a sír. Egy tüneményes tehetség világpályájának szűkreszabott babérköve. Tompa József vásárhelyi szobrászművész dekorálta, inkább lelkedéből, mint fizetésért. A márványba vésett szavak pedig egy tragikus sorsu erdélyi magyar tehetség kínos vívódásának vérrel írott apigrammái:

Ajkan az ige,
Hegedűjén a dal,
Gyógyítgatta
A beteg szíveket.

Maga azonban nem tudott felgyógyulni soha...

Dagad a Juhoss-féle örökösödési botrány

Juhoss Irén férje ellen, aki aktív járásbíró, család címén bűnvádi feljelentést adtak be a hitelezők -- Jövő év elején Kolozsvárt tárgyalják a nagy pert

(Kolozsvár) Dregusan vizsgálóbíró tegnap befejezte a vizsgálatot az országos hírű Juhoss-féle örökösödési ügyben, amely az utóbbi évek egyik legkomplicáltabb bűnügyének bizonyult.

A vádiratot azonban a vizsgálat befejezése ellenére sem lehet elkészíteni, mert a szakértői véleményeket nem kapta kézhez a vizsgálóbíró.

A Mai Világ munkatársának Dregusan dr., a kolozsvári ügyészség III. kabinetjének vizsgálóbírója a következőket mondotta:

— Tekintve, hogy a vádiratot el kell készítenem, a napokban az összes szakértőkhöz átiratot intéztem, amelyben, megszürettem az adatok beküldését. A szakértői bizottság munkálatait Smádu igazgató, a Banca Generala kolozsvári fiókjának igazgatója vezeti.

— Amennyiben a szakértői bizottság olyan adatokkal szolgálna, amelyekből újabb személyek bűnössége derülne ki, úgy a vádirat elkészítése előtt még egy pótvizsgálatot fogok levezetni. A vádirat lezárása után érkező bűnvádi feljelentéseket már csak külön per formájában fogjuk elintézni, mert

ellenkező esetben továbbra is elhúzódna, a bonyolult örökségi ügy tisztázása. Valószínű, hogy a kolozsvári törvényszék még

a jövő év elején tárgyalásra fogja tűzni az ügyet.

Ennyit mondott Dregusan vizsgálóbíró, amelyhez hozzáfűzzük még azt, hogy az örökösödési ügy legújabbban olyan fordulatot vett, amely jelentős mértékben gazdagította a per bűnügyi adatait. Tudvalevőleg Juhoss Irén, a bántási vágyon várományosa néhány hónapja férjhez ment, egy Isopescu nevű brassói járásbíróhoz.

Néhány nappal ezelőtt Simmerling dr. ismert temesvári ügyvéd

csalás és sikkasztás címén bűnvádi feljelentést tett a kolozsvári ügyészségen Isopescu járásbíró ellen.

A feljelentés szerint Isopescu a Temes megyében levő Juhoss-féle birtokra és itt egy igen magasállású személy rokonának adva ki magát, mint Juhoss Irén ügyeinek kezelője

hatalmas összegeket vett fel a birtok jövedelméből,

amelyek pedig a jelzálogos bekebelezésekkel rendelkező hitelezőket illették volna meg. A jogtalanul felvett összegek miatt az érdekelte hitelezők polgári úton külön pert indítottak Isopescu ellen.

A kolozsvári ügyészség a bűntetőtörvénykönyv vonatkozó szakaszainak megfelelően a bűnvádi feljelentést megküldte az igazságügyminiszternek és kérte a járásbíró vádalká helyezését.

Dregusan vizsgálóbíró kijelentése szerint az Isopescu bíró ellen érkezett bűntügyi feljelentés alapján nem csatolják az örökösödési per hatalmas dosszéjához, tekintve, hogy ez jelentős mértékben késleltetné a vizsgálat gyors lefolyhatóságát.

— Igazgató ur, azt tetszett ígérni, hogy ha meg lesz elégedve, kifizeti a tartozását.

— Csak hogy nem vagyok megelégedve.

— Miért, kérem, én...

— Na hallja, ha maga a tartozását emlegeti, hogy legyek megelégedve?

KILÁTÓTORONY ÉS TURISTA MENEDÉKHÁZ ÉPÜL A BÜKK-ERDŐBEN

(Kolozsvár) A kolozsváriaknak élénk emlékezetében él még az idei május elseje, mikor a borzalmas jégverés számos kirándulót megsebesített, mert nem volt egyetlen menedékház sem Kolozsvár kirándulóhelyein, ahol a szabadban üdülők meghúzódhattak volna.

Május elseje után Kolozsvárt akció indult az irányban, hogy egy menedékházat létesítsenek. Gyűjtést is indítottak erre a célra és a társadalmi úton szerzett összeget a város 80.000 lejre pótolta ki, hogy a Bükk-erdőben egy menedékházat létesítsenek.

A menedékházhoz kilátó tornyot is építenek, úgy, hogy a Bükkben felállított kilátótorony egyike lesz a környék legmagasabb pontjainak és megnyitja a turisták előtt a gyulai havasok gyönyörű panorámáját.

Marosvásárhelyen
legelősebb, legizlésebb,
leguribb vendéglő a
„KÖZPONTI“

A legjobban informált közgazdasági lapok

CONSUM
RUMÄNISCHER LLOYD

Vagyont kereshet, ha rendszeresen olvassa.

Az orleánsi szüz hetedik gyermeke

Ludmilla Pitoeff, a híres párisi színésznő megszülte hetedik gyermekét

(Páris) A párisi színházvilág legismertebb tagjai néhány nap óta Pitoeffék házában adnak egymásnak találkozót. A híres színészpárt egy családi öröm érte: Ludmilla Pitoeff, az ismert hősnő, aki a színházi filigrán leányokat szokott alakítani, a világra hozta hetedik gyermekét. Pitoefféknek így most már öt fiuk és két leányuk van. A párisi kollégák virágokkal halmozták el a színésznőt, aki bebizonyította, hogy anyaszerepekben a legkiválóbb. Egy hírlapíró meglátogatta Pitoeffnét, aki megadta az interjút. Ahogy szomondani kezdte a diskurzust, és gyermeke jól érzik magukat, me, itt van a kicsike, hetedik gyermekünk, aki a Jeanne nevet kapta. Az uram odavan a boldog felvonásközben is hazatelefonál, hogy mi van a gyerekekkel. Színész pályafutásom alatt most már egyszer kell félbeszakítanom a szereplésem az anyai kötelesség miatt. Bizonyára mosolyogni fog, ha emlékeztetbe hozom, hogy két hónappal ezelőtt felléptem az Orleánsi Szüz címszerepében. Pitoeffné ezután bemutatta az új fiának az édesapját, a volt cári tábornokát, Przemysl ostromlóját. A tábornok is nagyon örül a hetedik unokának. Az anyós a kár, mondotta rezignálva, hogy nem odahaza Szent-Péteren ültetjük meg ezt az örömet. A hírlapíró ezután inkréditelen megkérdezte, hogy a Pitoeffék házában? A fiatal színésznő mosolyogva válaszolta: „Ismerem! Az urammal együtt azt szeretném, hogy legalább tíz gyermek legyen. Ettől a szép céltől már minden nagyon messze van a Pitoeff házaspár.

HA NINCS GABONA, JÓ A SÁSKASÜLT

A sáskák északi részében, Tientsin környékén katasztrófális sáskasüvel pusztítottak el a termést. Szörnyű igazi ázsiai méretű éhínség keletkezett. Ekkor jutott a kínaiak eszébe: ha nincs gabona, jó lesz a sáskasült, amely a gabonát elpusztítja. És egyszerre fellendült Tientsinben a sáska-konjunktúra. A sáskák és gyermekek tömegei a hálokkal a sáskák százezreit szedték föl a földön. A sáskákat eladták a kereskedőknek, akik jó árat kaptak érte. És mindenki sáskasültet eszik az egész vidéken. A sáskák lábait és szárnyait kitépik a törzsét zsirban megsütik. A sáskasült íze van, mint a krumplinak. A kínaiak kitépik a sáskák használatát és a sáskasültet akarják felvenni menükükbe.

A budapesti

Színházi Élet

A száma 200 oldal. 5 kotta 1 szindarab. 40 lej. 1/4 év 450 lej.

PALLAS KÖNYVTÁR TERJESZTŐ CLUJ

Öt lejjel drágították Kolozsvárt a zsiradékok árát

A várható árleszállítás helyett emelték a zsirárakat

(Kolozsvár) Szombat délelőtt állapította meg a városi tanács a november havi maximális árakat. A megállapítás keserű csalódást okoz a közönség körében, mert az életet jelentősen megdrágították. A zsiradékoknál, szalonnánál az árdragítás 5 lejt tesz ki, annak ellenére, hogy az egész ország területén mindenütt olcsóbbak a zsiradékok. A mészárosok arra való hivatkozással kérték az áremelést, hogy nincs kukorica és ami van, irtózatossá drága. Néhány nap óta a kukorica árában óriási esés állott be az import folytán, ma már mindenütt bőven lehet kukoricát vásárolni. Ezt nem vették figyelembe az ármegállapításnál. A főzöliszt árát is emelték 50 banival kilógrammonként. A sertés és marhahús árát 1 lejjel leszállították. Azonban ez sovány vigasz a város lakosságára, amely a maximális sürgős revízióját követeli.

Dr. Maior Aurelia száj- és fogbetegségek szakorvosa rendelését újból megkezdte Heltai-ucca 2-a, d. u. 4-7. Tisztviselőknek és diákoknak 50 százalékos kedvezmény. Szegényeknek ingyen kezelés.

Mozivilág

Anna May Wong, a film-Duse és Mary Kid alakítják a Song-film főszerepeit

Hétfőn vetíti a Select-mozgó a Song-film a nagy érdeklődés miatt pedig az Uránia folytatja Brigitte Helm alkotásának, a „Vér Krizise” bemutatását. A Song-film a hűség, szerelem, jóság és önfeláldozás éneke. Különös és furcsa érdekességekkel tele film ez. Először is az, hogy Konstantinápolyban játszódik, amely nyugtalanító romantikájú városait még sohasem láttuk filmdráma háttéréként szerepelni. Másodszor a millió érdekes, amelyben a film lejátszódik. Artista millió ez, de nem a ragyogó varieték világát, hanem keleti kis lebutok komédiáinak fojtott szenvedélyektől fűtött életét eleveníti meg, közben elvezetve a nézőt a konstantinápolyi mondain élet túlfűtött légkörében is. Főszereplője: Anna May Wong.

Az a mimika csodálatos, amellyel ez a maláj film-Duse a legapróbb rezzenését illusztrálja, a legbeszédeesebb propaganda a film megszólaltatása ellen. A némaság internacionalizmusának még nem volt meggyőzőbb szószólója, mint Anna May Wong. Az ő művészet az érzések és történetek tolmácsolásának hangtalan esperantója, amit csak megzavarhatnak, vagy megbánhatnak a fizikai be-

szédzörejek, a hangok, a szavak. A szó a színész segédeszköze és a színpadé. Az embernek, aki él, szenved és örül, nem szavak kellene. Ha él, ha szenved és örül, már ember. És ha ezt a szavak kommentárja nélkül tudja megértetni vellem, már művész.

És Anna May Wong éppen ezt tudja: élni, élni a szenvedést és az örömet, élni a lélek minden megcsuklását, szárnyrebbenését a szavak idegen kölcsöne nélkül.

Ennek a maláj leányának a kísérőszöveg nem kell. Nincs szükség az írott szavak mankójára sem. A maga lábán jár, úgy ahogyan az isten megteremtette, táncosnak, ballagónak, fiusan ficánkolónak, megroggyanónak és formásnak, mintha Donatelli faragta volna husba, idegéletbe. Ez a láb beszél, mint ahogyan kezének minden gesztusa szép szavakat formál és mint ahogyan szemének minden pillanatásával, gyermekes elbusulással és derűs öröme kuncogásával többet mond minden írott és ki-mondott szónál. Szája a hallgatás hangszere, amely a csók, a sírás, s a nevetés halhatatlan melódiáit perzseli, könnyezi és sugározza a vászonra meredő lélekre.

APRÓHIRDETÉSEK

Ebben a rovatban minden szó 2 lej. Vastagabb betűvel szedve 4 lej. A legkisebb apróhirdetés 25 lej. Álláskeresők részére egyszeri hirdetés 20 lej. — Az apróhirdetések díja előre fizetendő

Női- és férfi télikabátok! Női- és férfi ruhák! Gumiköpenyek, bőrkabátok. Tin ruhák óriás választékban, legjobb és legolcsóbb bevásárlási forrása, Park Áruház, Malom-ucca 6.

Angliában képesített nyelvmesternő órákat ad, fordít. Cim: Monostori-ut 50.

Bejárónának mennék reggeltől délután négyig kevés fizetés ellenében, főzést és minden házimunkát vállal. Cim a Mai Világ kiadóhivatalában.

Belvárosban két urileány lakást kaphat. Cim a kiadóban.

Üvegezőség, jó eladó, perfekt képkeretű azonnalra állást keres. Megkereséseket Dej Mai Világ kiadóhivatalához kér.

Használt fehérnemű szekrényt keresek megvételre. Cim a kiadóhivatalban.

Két szoba konyha 1800 lej havi bérért azonnal átvehető. Cim: Kovács, Str. Neagra 7.

Belvárosban, egy restaurant (bodega), mindenféle engedéllyel, elutazás miatt átadó. Cim a kiadóhivatalban.

Eladó egy telek egy szobával, „Bulgária” vendéglővel szemben. Tégla-s-u.

Olcsón eladó keresztthuros, rövid zongora és két női bunda. Str. Ilie Măcelar 4.

Husz lejért új nyakkendőt kaphat, ha a régit kijavíttatja a „Nyakkendő-klinikán” Linczeg-ucca 9. szám alatt.

Holtó-ucca 8. szám alatt levő házastelek, 4 szoba, konyhával sürgősen eladó. Értekezni: Széneter 8. szám, az üzletben.

Kiadó november 1-ére, két elegáns, kényelmesen berendezett szép szoba. Telefon 12-42. Cim a kiadóhivatalban.

Ügyes lapelárusítókat felvesz a kiadóhivatal. Str. Nicolae Iorga 21.

A jó állásért folyó harcban szerelje fel magát. Tanuljon meg románul.

Olcsón eladó, Tordai-uton építésre nagyon alkalmas szép bekerített fás parcella, villany és vízvezeték. Sürgős. Értekezni: Hotel Central, Sassainál.

SZÍNHÁZ

SZÍNHÁZI IRODA HIREI

Molnár Ferenc-ciklus a Magyar Színházban. A színház az idény elején közzétett programjához híven megünnepli a világ legnépszerűbb színpadi szerzőjének, Molnár Ferencnek jubileumát. Ez évben tölti be u. i. Molnár Ferenc működésének 25-ik évét. Ezt a jubileumot megünneplik a világ minden nagy városában, New-Yorktól Kairóig. A jubiláris ünnepeket Budapesten a Vígyszínházban kezdték meg a Farkas diadalmas sikerű repri-zével. Folytatni fogják Bécsben, ahol az osztrák császárváros legelőkelőbb színháza, a Burgtheater veszi ki részét a magyar szerző ünnepléséből. A kolozsvári Magyar Színház is bekapcsolódik az ünnepbe s öt előadásra terjedő ciklussal hódol a Molnár Ferenc zsenije előtt. Az előadandó darabok a Farkas, a Testőr, a Doktor ur, az Ördög. Valamennyi világmárka. Valamennyi diadalal járta be az egész világot. A ciklus első estéje szombaton lesz, amikor a Farkast fogják előadni igen gondos betanulásban és parádés szereposztásban. Az ünnep jelentőségét emeli, hogy a színház igazgatósága megnyerte Osváth Kálmánt, az erdélyi íróvilág egyik legszellemesebb, legmélyebben szántó egyéniségét arra, hogy a Molnár-ciklus első estjén bevezető előadást tartson.

Antónia — mozihelyáras esti előadásban. 50, 40, 30, 20 és 10 lejes jegyekkel. Pénteken este Lengyel Menyhért híres Antóniáját adják hosszabb pihentetés után Poór Lillivel a címszerepben s ugynevezett mozihelyárasokkal. Egy ötszemélyes páholy 150 lej; a legdrágább földszinti szőlyeszék a legelső sorban pedig 50 lej.

Szöke vagy barna — Adolph Menjouval. Hétfőn, kedden és szerdán egy ragyogó 7 felvonásos vígjátékot, a Szöke vagy barna című filmet vetítik a Magyar Színházban, a főszerepben Adolph Menjouval. Naponként csak két előadás: fél 4-kor és fél 6-kor.

HETI MŰSOR

Hétfő: Szeretlek! (B.-bérlet.)
Kedd: Szeretlek! (C.-bérlet.)
Szerda: Szeretlek! (A.-bérlet.)
Csütörtök: Ember, állat és erény. (Pirandello világhírű vígjátéka. B.-bérlet.)
Péntek: Antónia. (Mozihelyárasokkal. Poór Lili főlépésével. Körösi Dudas és zenekarának részvételével.)
Szombat d. u. fél 4-kor: A templom egere.
Szombat este fél 9-kor: A farkas. (A Molnár Ferenc-ciklus első estéje. Ünnepi előadás az író pályafutásának 25-ik évfordulóján. Bevezető előadást tart Osváth Kálmán. Premier-bérlet.)
Vasárnap d. u. 3-kor: A házibarád. (Poór Lili főlépésével. Mozihelyárasokkal.)
Vasárnap este 6-kor: Ábriss rózsája.
Vasárnap este háromnegyed 9-kor: A farkas. (A Molnár Ferenc-ciklus második estéje. C.-bérlet.)
Hétfő: Doktor ur. (Új betanulással és új szereposztással. A Molnár Ferenc-ciklus harmadik estéje. A.-bérlet.)
Kedd: Az ördög. (Új betanulással és új szereposztással. A Molnár Ferenc-ciklus negyedik estéje. B.-bérlet.)
Szerda: A testőr. (Új betanulással és új szereposztással. A Molnár Ferenc-ciklus ötödik előadása. Premier-bérlet.)

A MAGYAR SZÍNHÁZ MOZIMŰSORA:

Hétfő, kedd és szerda: Szöke vagy barna. (Nagy amerikai vígjáték attrakció 7 felvonásban. Főszereplő: Adolph Menjou.)
Csütörtök és péntek: A vörösbőrűek pusztulása. (Amerikai indiándráma, izgalmas harcokkal. Főszereplő: Richard Dix.)
Vasárnap d. e. 11-kor: Nagy szenzációs mozimatiné. (15 és 10 lejes helyárakkal.)

Hirdessen
a Mai Világ-ban

Fogadjunk...

— Fogadjunk Pancser, el sem hiszi, ha mondom, hogy megint beköszöntött a kormányválság szezonja.

— Tudom, Iorga megint felajánlotta szolgálatait a régensnácának, mint miniszterelnök jelölt.

— Na és elfogadják? Hiszen annyi ajánlat érkezett másoktól is, hogy csak győzzék számlálni.

— Nézze kérem Iorga is úgy csinál, mint az a fiatalember, aki Kohn-nál egy állásügyében jelentkezett és felajánlotta szolgálatait.

„Aber, — mondotta Kohn, — erre az állásra pont ötezer ajánlatot kaptam.”

„Nu fogadjon fel, — mondja a fiatalember, — majd én szortirozom öket.”

— Hallotta, hogy a kormány szigorú intézkedéseket tesz a hivatali sikkasztások megakadályozására?

— Grün nagyban számolja a bankjegyeket, amiben a könyvelője is segédkezik neki. Közben megszólal a telefon a szomszéd szobában, Grün felkel és miután nincs annyi ideje, hogy a pénzt összeszedje, így szól a könyvelőjéhez:

„Nézzé, én most telefonálni megyek a szomszéd szobába, az ajtót nyitva hagyom és maga addig tapsol, míg vissza nem jövök.”

— Na és használni fog?

Fel fogják találni az egy kézzel való tapsolást.

— Akkor a hivatali sikkasztások tovább fognak folyni...

— Ebben maradunk.

* Román, angol, francia, német, olasz, szláv stb. fordítások, levelek, kérvények, periratok, tudományos, műszaki, közgazdasági, irodalmi cikkek stb. Másolások, sokszorosítások. Dr. Mandel fordító irodája, Strada Rațiu (volt Kötő-u.) 3. Telefon 831.

MEGHÍVÓ

Magán, vagy üzleti ügyekbeni utazások alkalmával

Budapest

a legkellősebb otthont nyújtja a legelőnyösebb feltételek mellett a Keleti pályaudvar érkezési oldalával szemben levő

Grand Hotel

PARK-NAGYSZÁLLODA

Budapest, Baross-tér 10. szám. mert 20 százalékos engedményt kap, mint ezen lap előfizetője olesó szobárainkból, 10 százalékos engedményt kap olesó éttermi árainkból (kittünő házi konyha).

Öt pengőt megtakarít

autótaxi költséget, mert gyalog átjöhét egy perc alatt a pályaudvarról Nálunk otthon érzi magát.

Elsőrendű kiszolgálás, szigorúan családi jelleg. Saját érdeke ezen előnyök folytán, hogy okvetlen nálunk szálljon meg.

Előzetes szobamegrendelés ajánlatos.

SPORTVILÁG

A KAC egy győzelemmel megjavította pozícióját

A Románia és a Haggibbor is győztek — Marosvásárhelyen vége a sportszezonnak — A Sabaria vereséget szenvedett a Ferencvároستól

KAC—Universitatea 3:0 (1:0). Igen nagy érdeklődés előzte meg a két csapat találkoztását, dacára a korai kezdésnek, nagyszámu közönség jelent meg a sporttelepen, hogy jelen lehessen a két együttes megszokottan fair küzdelmének. A KAC lelkes és rutinizott védelme ismét két igen értékes ponttal öregbítette csapatának sikereit. A győzelmet megérdemelték ugyan, de a csatársor játéka, Cocioiu kivételével nem mutatta azt a formát, melyet az eddigi mérkőzések után várni lehetett volna.

Az egyetemi csapat dicsőre méltó fegyelmességéről tett bizonyosságot mindkét félidő után, mikor a felizgatott kedélyek majdnem tettelegességben robantak ki.

A 43. percben ugyanis Tóth durva faultja nagy izgalmat váltott ki a közönség körében, amely majdnem megbosszulta magát az öltözőbe való visszatéréskor. Ghilezan azonban férfiasan leszerelte klubjának fanatikus rajongóit. A mérkőzést Fővényi pártat-

lanul, erős akarattal, igazságosan vezette.

Romania—RMS 7:1 (3:0). Amint előre látható volt, a Romania hatalmas tempót diktálva óriási gólaránnyal lépte ellenfelét. A RMS a technikai és rutinbeli fogvatékosságát rámenő, helyenként durva játékkal próbálta ellensúlyozni.

Haggibbor—Sodronyipar 1:0 (1:0). Az aranyosgyéresi csapat elsőosztályba való besorozása utáni debüje, ha nem is hozott győzelmet, mindenesetre kellemes meglepetést okozott rajongóinak. Sima, szép élvezetes játékot mutattak a gyéresiek. Ha vereséggel hagyták is el a pályát, egy kis rutin megszerzésével még igen komoly ellenfélként fognak szerepelhetni a „nagy csapatok” ellen is. A Haggibbor csapata ez alkalommal ifjúsági játékosok beállításával kísérletezett, meglepő sikerrel. Az ifjúsági játékosok lelkesedése, ambíciója mindenesetre szebb eredményt mutatott fel, mint a letört nagyságok fáradt, unalmas játéka.

BELFÖLDI SPORTESEMÉNYEK

Marosvásárhely. Mures—MSE 3:0 (2:0). A Mures góljait Vas II., Brassay és Csatt lötték. Bíró: Engelberg dr. A marosvásárhelyi bajnokság állása jelenleg a következő: 1. Mures 9 pont, 2. TMTE 8, 3. Dacia 6, 4. MSE 5, 5. Nitrogen 2, 6. NTK 0 pont.

Arad. AMTE—Tricolor 6:1 (1:2). Temesvár. TAC—Politehnika 2:0 (1:0). — Kinizsi—TMTE 1:0 (1:0). — Rapid—Kadima 0:0.

Resica. Banatul—UDR 1:0 (0:0). Barátságos. A győztes gólt a II. félidő 17. percében Sepi lötte.

Külföldi sporteredmények

Budapest. Hungaria—TFC (Teplitz) 4:4 (3:1). Nemzetközi mérkőzés, bíró Ivancsics. Az izgalmas nemzetközi mérkőzést tizenötezer ember nézte végig. A TFC erős ellenfélnek bizonyult és különösen erős finisével tűnt ki.

Ferencváros—Sabaria 4:2 (3:1). A gólokat a 21. percben Takács, a 35. ben Szedlacek, a 40. ben Tárnok, a 45. ben pedig Prem (tizenegyesből) lötték. A mérkőzés meglehetősen szürke volt.

Ujpest—III. kerület 5:0 (2:0).

Debrecen. Bocskay—Nemzeti 3:1 (0:0).

Pozsony. Bratislava—Vasas (Budapest) 6:1 (4:1).

Amszterdam. Amszterdam—Belgium 1:1 (1:1). Hollandia és Belgium válogatott futbalcsapatainak mérkőzését ma tartották meg negyvenezer néző előtt Amszterdamban.

Bécs. Wacker—WAC 1:1 (0:0). — Simmering—Altmannsdorf 4:3 (2:1) Az erős eső feláztatta a pályákat s emiatt a legtöbb futballmérkőzést nem tartották meg.

KOLOZSVÁRI TAKARÉKPÉNZTÁR ÉS HITELBANK R. T.

Cluj, Piața Unirii (Mátyás király-ter) 7 sz.

Fiókjai: Dés, Dicsőszentmárton, Gyulafehérvár, Marosvásárhely és Nagyváradon.

Saját tőkéi 85 millió lej

Affiliált intézetek: Torda-aranyosvármegyei Takarékpénztár Részvénytársaság Tordán, Alsófehérmegyei Gazdasági Bank és Takarékpénztár Részvénytársaság Nagyenyed, Udvarhelymegyei Takarékpénztár Részvénytársaság Székelyudvarhely és Székelykeresztúr, Szászrégenvidéki Takarékpénztár és Hitel Rt. Szászrégenben és Népbank Rt. Bánffyújváron, Szamosújvári Hitelbank R. T. Szamosújváron.

Betéteket elfogad! Minden bankügyletet legelőnyösebben végez! Engedélyezett devizahely. Áruraktárai a vasut mellett.

Corsó-filmszínház!

SPION

A közönség kérelmére még két napig: **hétfőn és kedden**
Előadások 3, 6 és 9 órakor

Ma délbén indul a Zeppelin Berlinbe

(Berlin, november 5.) A Go Zeppelin hétfőn délbén két órakor indul utnak Berlin felé. A fedezeten tartózkodik Dehlinger wittenbergi pénzügyminiszter és három repülőtiszt. A meteorológiai jelentések szerint az idő igen kedvező.

Paszets pasa leányát meggyilkolták egy bécsi hangversenyen

(Bécs.) Véres szerelmi tragédia játszódott le tegnap este Vasa Paszets choda hegedűművész hangversenyén. Az egyik szünetben Gaertner János szolgálaton kívüli szüados

öt revolverlövessel meggyilkolta volt menyasszonyát Paszets pasa leányát, aki azonnal kiszenvedett.

A véres tragédia előzményeinek következők:

Gaertner százados csekélymennyiségű díjából élt és miután két évvel nősült és kétszer vált el, nyugalomból nagyon sokat vontak le tőle. Nyomorából egyetlen vezető utnak a hercegnővel való házasságát látta, tervét azonban apaherceg ellenezte.

A százados letartóztatása vádlomásaiban elmondotta, hogy állandóan revolvért hordott magánál és az volt a terve, ha gyilkossága nem sikerül, öngyilkosságot követ el. Tegnap este az első szünet idején a hercegnő éppen a szüados követet akarta üdvözölni, amikor

Gaertner mellé került és a letti félelmében, hogy Paszets pasa haza viszi leányát Egyiptonba, szótlanul elővette revolverét és elkövette a merénylőt.

A rendőrorvos megállapítása szerint Gaertner ittas, de beszámítható állapotban volt.

Gaertner második feleségétől a házassága előtt hatszáz font szüados get kért és kapott első feleségétől kártalanítására, majd ezután a pott még nagyobb pénzeket, Montecarlóban elkártyázott. A nyelvi életmódja miatt az első házassága is rövid életű volt.

A gyilkos kapitányt hétfőn országos bíróság fogházába szállították, a szerencsétlen török herceg holttestét pedig felboncolják.

Felelős szerkesztő: SERESS JÓZSEF